

Úvodní stránka>Vyhledat právníka>Soudní překladatelé a tlumočníci

Soudní překladatelé a tlumočníci

Jestliže chcete, abyste rozuměli a bylo vám rozuměno během jednání vedeného v jiném členském státě, anebo potřebujete soudní překlad smlouvy nebo jiného právního dokumentu, je možné, že budete potřebovat soudního tlumočníka nebo překladatele.

Úvod

Se zvyšující se mobilitou a migrací v rámci Evropské unie se úměrně zvyšuje rovněž počet navazovaných vztahů, a to všeho druhu (ať už obchodních, právních, akademických nebo osobních), mezi občany z různých zemí, z různých kultur a s různými jazyky. To pak vede ke vzniku nejrůznějších situací, v nichž je zapotřebí překladatelských a tlumočnických služeb. Protože mnoho takových situací musí být buď potvrzeno příslušnými orgány (nejčastěji soudy nebo jinými právními institucemi), nebo se musí odehrát přímo před nimi, vyžaduje se relativně běžně úřední překlad dokumentů, které byly původně sepsány v jiném jazyce.

Účelem úředního překladu je ověření skutečností vyskytujících se v právní věci nebo v soudním či správním řízení; tedy uznání právních skutečností, k jejichž vzniku došlo v cizí zemi, a aplikace pramene práva na cizí státní příslušníky (dle mezinárodního práva soukromého).

Úřední překlady jsou v různých členských státech Evropské unie zajišťovány různě, a to s velmi odlišným profesním rámcem (nejednotné systémy a postupy). Například ve státech s kontinentálním právním systémem, jako například ve Španělsku nebo v Řecku, podléhá povolání soudního překladatele různým pravidlům a předpisům a je vykonáváno na základě splnění určitých zákonných podmínek, uhrazení určitého poplatku nebo získání osvědčení.

Kdo je překladatel právních textů?

Překladatel vytváří písemný dokument, a to formou překladu textu z jednoho jazyka do jiného. **Překladatel právních textů** musí ovládat základní principy a terminologii nejen práva, ale i oblastí, v níž je aplikováno. Právní překlad je samotným jádrem vícejazyčné komunikace, neboť umožňuje jednotlivcům, podnikům, právníkům osobám a státním orgánům komunikovat napříč kulturami a různými jazykovými prostředími, a to uvnitř státu i v rámci přeshraničních vztahů. Právní překlad vyžaduje znalost specializované terminologie a znalost lingvistických pravidel, které se v dokumentech tohoto charakteru používají. Překladatel právních textů je členem právního týmu a má přístup k odborníkům z oblastí práva, dokáže vám proto pomoci plně porozumět jakékoli konkrétní věci a potřebné právní terminologii. Jeho znalost právního systému či systémů a souvisejících právních postupů umožňuje, aby vám mohl být nápomocen s vašimi právními úkony.

Profesní normy a standardy týkající se jazykové kvalifikace, překladatelských dovedností a znalostí systémů, postupů, terminologie a lingvistických pravidel, které je třeba v konkrétních případech použít, budou pro vás, když budete hledat překladatele právních textů, velmi důležité.

Kdo je právní tlumočník?

Tlumočník poskytuje ústní jazykové služby s tím, že za použití různých technik tlumočí z jednoho jazyka do jiného (simultánní, konsekutivní nebo šepané tlumočení). **Právní tlumočníci** jsou specialisté spolupracující převážně s právníky na právních věcech, jakými jsou například soudní jednání, svědecké výpovědi, výslechy, mediace, rozhodčí řízení, jednání s klienty atd. Tito odborníci vám pomohou s komunikací s ostatními stranami, stanete-li se účastníky přeshraničního řízení.

Soudní překladatel/tlumočník

Soudní překladatelé/tlumočníci jsou oprávněni překládat úřední listiny (oddací listy, vysvědčení, vysokoškolské diplomy, soudní podání, rozsudky atd.) a rovněž tlumočit u soudu (např. v případech výslechu účastníků nebo svědků), na policejních stanicích (při podání vysvětlení, po zatčení) nebo před správními orgány (například během celních prohlídek). Registrovaní soudní překladatelé/tlumočníci jsou oprávněni ke svým překladům připojovat úřední razítko a stvrzovat tak jejich správnost.

Soudní překladatelé/tlumočníci by zpravidla měli mít vysokoškolské vzdělání z jazyků, v nichž překládají či tlumočí, a ovládat různé překladatelské a tlumočnické dovednosti. Konkrétní požadavky se však v různých členských státech liší.

Ve většině členských států EU je zaveden systém pro výběr a jmenování soudních překladatelů/tlumočníků. Soudní překladatel je zpravidla oprávněn působit i jako soudní tlumočník. V různých zemích se používají různá oficiální označení soudních překladatelů/tlumočníků.

Jak mohu překladatele/tlumočnický nalézt?

Soudního tlumočníka nebo překladatele (překladatele právních textů a právního tlumočníka) lze v současné době nalézt pomocí vnitrostátních databází překladatelů a tlumočníků. Tyto databáze však neexistují ve všech členských státech. Odkaz na úřední nebo poloúřední seznam kvalifikovaných překladatelů/tlumočníků bývá někdy uváděn na webových stránkách ministerstva spravedlnosti nebo vyšších oblastních soudů.

Podle **směrnice 2010/64/EU** jsou členské státy povinny v trestních věcech usilovat o zřízení takového registru do 27. října 2013, tedy ve lhůtě stanovené pro provedení směrnice ve vnitrostátním právu. Uvedená směrnice stanoví, že členské státy zajistí, aby byl zaveden postup nebo mechanismus pro zjištění, zda podezřelý nebo obviněný potřebuje pomoc tlumočníka nebo překladatele, a je jejich úkolem zajistit, aby podezřelému nebo obviněnému bylo tlumočení poskytnuto bez prodlení. Zajistí písemný překlad dokumentů, které jsou podstatné pro zajištění toho, aby byl schopen uplatnit své právo na obhajobu, výjimečně mohou poskytnout ústní překlad nebo ústní shrnutí obsahu těchto podstatných dokumentů, pokud tím není dotčen spravedlivý průběh řízení. Členské státy nesou náklady na tlumočení a překlad bez ohledu na výsledek řízení.

Podrobnější informace, například o:

orgánu, který vede příslušnou vnitrostátní databázi,
pravidlech vztahujících se na využívání služeb překladatelů a tlumočníků,
územích, na nichž překladatelé a tlumočníci působí,
vzdělání/kvalifikaci překladatelů a tlumočníků,
cenách,
pojistných systémech a existenci postupů pro případ stížností,

získáte kliknutím na některou z vlajek umístěných vpravo na této stránce.

Poslední aktualizace: 01/02/2020

Tyto stránky spravuje Evropská komise. Informace na této stránce nemusí nezbytně vyjadřovat oficiální stanovisko Evropské komise. Komise neodpovídá ani neručí za informace nebo údaje, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Pokud jde o předpisy v oblasti autorských práv pro webové stránky EU, viz právní upozornění.